

ЗАКОНОМІРНОСТІ ФОРМУВАННЯ М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ У БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ПОРІД

Інститут розведення і генетики тварин УААН

Вивчено закономірності формування м'ясної продуктивності у бугайців абердин-ангуської, їх помісей з чорно-рябої та різних генотипів чорно-рябої худоби в умовах Полісся. Досліди проведено на п'яти групах бугайців. В кожній групі було по 9 голів. Перша група абердин-ангуська; друга – 1/2-чорно-ряба х 1/2 абердин-ангуська, третя – 1/2 чорно-ряба х 1/2 голштинська; четверта – 3/8 чорно-ряба х 5/8 голштинська і п'ята – 1/4 чорно-ряба х 3/4 голштинська. Забивали бугайців в 6-, 12- і 15-місячному віці. В кожному віковому періоді забивали по три голови. Вивчення м'ясних якостей проводили за методикою ВІТу. Дослідження проведені у фермерському господарстві ім. Шевченка Здолбунівського району Рівенської області.

Результати контрольного забою показують, що у 6-місячному віці тварини першої групи мали передзабійну живу масу 151,30±1,20 кг, масу туші – 87,30±0,68 кг, масу внутрішнього жиру – 1,1±0,06, забійну масу – 88,40±0,74 кг, вихід туші – 57,70±0,23 %, забійний вихід – 58,43±0,26 %, другої – відповідно: 152,7±0,88; 86,43±0,29; 1,0±0,06; 87,43±0,31; 56,49±0,40; 57,26±0,26; третьої – відповідно: 154,3±2,35; 86,37±1,16; 1,0±0,06; 87,37±1,22; 55,97±0,14 і 56,62±0,10; четвертої – відповідно: 155,0±2,08; 85,10±1,06; 0,90±0,06; 86,0±1,11; 54,90±0,14 і 55,48±0,12 та п'ятої – відповідно: 156,7±1,77; 86,47±0,85; 0,90±0,06; 87,37±0,79; 55,18±0,21; 55,76±0,23. В 12-місячному віці у бугайців першої групи передзабійна маса була 288,70±0,77 кг; маса туші – 169,30±1,74 кг; маса внутрішнього жиру – 2,60±0,10; забійна маса – 171,9±1,84 кг; вихід туші – 58,64±0,39 %; забійний вихід – 59,54±0,31 %, другої – відповідно: 291,30±1,87; 168,77±1,04; 2,00±0,06; 170,77±1,07; 57,94±0,27; 58,62±0,15; третьої – відповідно: 294,7±2,42; 168,50±1,82; 1,90±0,06; 170,4±1,86; 57,18±0,16; 57,82±0,17; четвертої – відповідно: 295,3±0,91; 165,53±0,39; 2,50±0,06; 168,03±0,44; 56,07±0,14; 56,90±0,10 та п'ятої – відповідно: 299,0±4,92; 168,60±3,09; 2,30±0,12; 170,9±3,01; 56,39±0,36 і 57,16±0,11. В 15-місячному віці передзабійну живу масу бугайці першої групи мали 356,70±1,45; масу туші – 223,0±1,99; масу внутрішнього жиру – 3,60±0,12; забійну масу – 226,6±1,56; вихід туші – 62,52±0,33 і забійний вихід – 63,53±0,36; другої – відповідно: 362,7±0,91; 216,07±1,17; 2,8±0,06; 218,87±0,95; 59,97±0,34; 60,34±0,32; третьої – відповідно: 365,3±2,04; 215,03±1,04; 2,50±0,06; 217,53±1,07; 58,86±0,07; 59,55±0,07; четвертої – відповідно: 366,7±1,78; 214,8±3,31; 2,90±0,06; 217,70±4,06; 58,58±1,11; 59,37±1,09 та п'ятої – відповідно: 367,30±1,47; 214,77±1,43; 1,90±0,15; 216,37±2,23; 58,39±0,36 і 58,91±0,52. Проведені контрольні забої показали, що у бугайців з віком вихід туші збільшується з 54,90 – 57,70% у 6-місячному віці до 58,39 – 62,52% у 15-місячному віці, а забійний вихід відповідно – з 55,48 – 58,43 до 58,91 – 63,53%. У всі вікові періоди майже при однаковій передзабійній живій масі бугайці першої групи порівняно з більшими група-

ми мали більший вихід туші у 6-місячному віці на 1,21 – 2,8%, 12-місячному – на 0,70 – 2,57% і в 15-місячному віці – на 2,95 – 4,19 %, а забійний вихід – відповідно на 1,17 – 2,95; 0,92 – 2,64 і 3,19 – 4,62 %.

Вихід м'якоті на 1 кг кісток у 6-місячному віці у бугайців першої групи був 2,52, другої – 2,33; третьої – 2,17; четвертої – 2,07 і п'ятої 2,10, у 12-місячному віці – відповідно: 4,76; 4,21; 3,83; 3,72; 3,74 і в 15-місячному віці – відповідно: 4,72; 4,30; 3,79; 3,64 і 3,61. Результати досліджень показують, що з віком у тварин всіх групах відносна маса м'якоті збільшується, а кісток знижується.

УДК 636.082.

Г.Т.ШКУРИН, К.В.МІНЕНКО, В.Г.КЕБКО, П.Д.ШУСТ
**ВМІСТ РАДІОЦЕЗІУ В М'ЯСІ І ПЕЧІНЦІ БУГАЙЦІВ РІЗНИХ
ПОРІД М'ЯСНОЇ ХУДОБИ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЇХ В ЗОНІ
РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ**

Інститут м'ясного скотарства УААН

В результаті аварії на Чорнобильській АЕС найбільшого радіонуклідного забруднення зазнали поліські райони України, зокрема Київської, Житомирської, Рівненської, Волинської, Чернігівської та Сумської областей. Нині основним джерелом надходження радіонуклідів у організм людей є продукти харчування, зокрема м'ясо, молоко та продукти, виготовлені з них. Тому проблема одержання в цих районах продукції, яка за вмістом цезію-137 (¹³⁷Cs) відповідає діючим нормативам ДР-97 є першочерговим завданням при розробці заходів, спрямованих на ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи.

Дослідженнями встановлено, що рівень виведення радіоцезію з організму великої рогатої худоби (% від надходження в організм з кормами) з молоком складає 8,3%, з м'ясом – 2,2%. При чому при заключній відгодівлі худоби на чистих кормах цей відсоток складає всього 0,5. Це і стало підставою для повного або часткового перепрофілювання в ряді господарств галузі молочного скотарства на м'ясне. Окрім цього галузь м'ясного скотарства потребує значно менших енергетичних, матеріальних і трудових ресурсів, а наявність великих площ природних пасовищ і сіножатей в зоні Полісся сприяє розвитку цієї галузі.

Враховуючи, що галузь м'ясного скотарства в Україні нова і всі вітчизняні породи м'ясної худоби створені недавно (1993-1998 р.р.) постало питання про вивчення економічної ефективності вирощування на м'ясо бугайців різних порід м'ясної худоби в зоні Полісся.

Дослід проведено в приватному підприємстві "Абердин" Рокитнівського району Рівненської області, яке знаходиться в III зоні радіоактивного забруднення. Вирощували на м'ясо бугайців 5 порід: української м'ясної, волинської, поліської, абердин-ангуської і симентальської.

Враховуючи необхідність одержання яловичини, яка б за вмістом ¹³⁷Cs відповідала допустимим рівням (200 Бк/кг), раціон худоби в заключний період відгодівлі, на протязі останніх 5 місяців контролювали за вмістом радіоце-